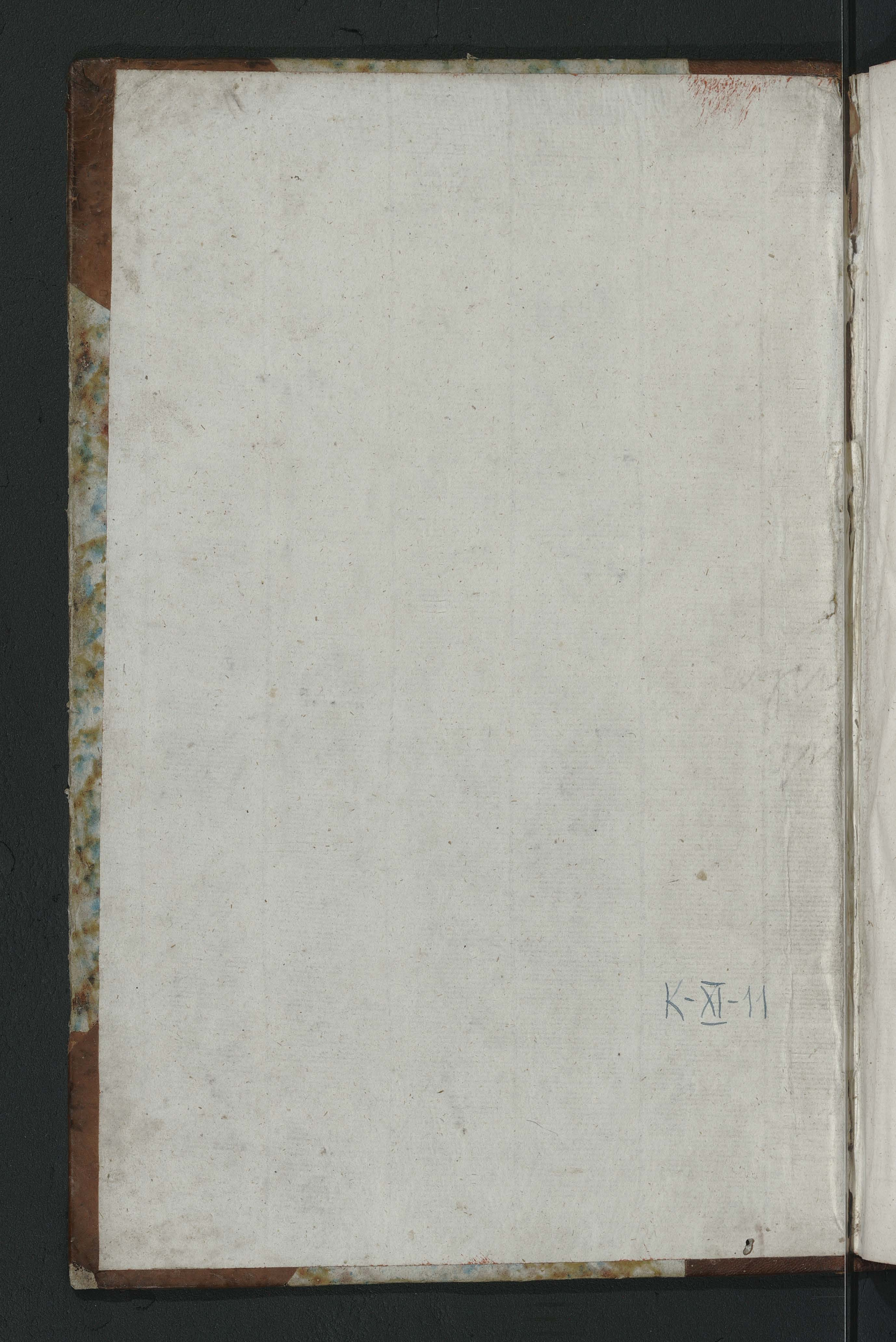

Verordnung

der kaiserl. königl. bevollmächtigten westgalizischen Hofkommission.

Wodurch Jedermann vor dem Genusse der Wasserschierlingswurzel, oder der sogenannten cicutæ virosæ gewarnet, und die Aufsteckung einer Warnungstafel in jenen Gegenden, in denen diese Schierlingswurzel wächst, allgemein verordnet wird.

Nachdem vor kurzem in dem pester Komitate in Hungarn von dem Genusse der Wasserschierlingswurzel 3 Knaben plötzlich gestorben sind, ein Mädchen aber durch Anwendung fetter Mittel wieder hergestellt worden ist; so wird Jedermann vor dem Genusse dieser Wasserschierlingswurzel, oder sogenannten cicutæ virosæ ernstlich gewarnet, und zugleich in Folge eingelangten Direktorialhofdekrets vom 5. Jäner dieses Jahrs verordnet, in jenen Gegenden, wo diese Wasserschierlingswurzel wächst, zur allgemeinen Wissenschaft eine Warnungstafel auf einem Pfahle aufzustecken, und durch diese Jedermann sichtbar und verständliche Vorzeichnung von dem bevorstehen-

Rozporządzenie

C. Kr. Pełnomocney Zadworney Komissyi Gallicyi Zachodniey.

Mocą którego, każdy Człowiek od używania ziela Swinia Weż czyli tak zwanych Cicutæ virosæ ostrzega się, y wywieszenie Tablicy z ostrzeżeniem o nieużywaniu takowego ziela, w okolicach w których toż Zielerosnie, powszechnie nakazuie się.

Ponieważ niezbyt dawno troie dzieci w Pestskim Komitacie w Węgrzech z powodu używanego ziela Swinia Weż zwanego, nagle umarło, z tych zas dzieci dziewczyna iedna, zażywszy tłustego Napoju znowu do zdrowia przyszła; upomina się więc każdy w powszechnosci aby się rzeczonego ziela Swinia weż inaczey Cicutæ virosæ zwanego chronił; nadto, przykazuie się ninieyszym rozporządzeniem względnie do naywyższego, pod dniem 5. Stycznia roku bieżącego, wyszłego Nadwornego Dyrektoryalnego Dekretu, aby w owych okolicach y Mieyscach, w których toż ziele rosnie, ku wiadomości po-

den Uibel nach Kräften zu sichern.

wszechney Tablica zostrzeżeniem o tymże zielu na palu zawieszona była, żeby się każdy czytaiący też wyraznie y widocznie opisaną Przestrogę, od wszelkiego ztąd wyniknąc mogącego mógł chronić nieszczęscia.

Sollte aber ungeachtet dieser wirksamen Vorsicht dennoch Jemand unglücklicherweise hievon etwas geniessen, so muß demselben sogleich Milch, Butter, oder Oel, oder auch ein anderes derlei Fett gegeben, dem Vieh aber ein Getränk von Leinsaamen oder Leinöl eingegossen und nebstdem in derlei Fällen gleich Anfangs ein Brechmittel angeordnet werden.

Gdyby iednak kto, mimo tey skuteczney Przezornosci, nieszczęsliwym sposobem, skosztował tego ziela, potrzeba onemu natychmiast Mleka, Masła lub Oliwy albo liteż inney iakiey tym podobney tłustosci dać do popicia, Bydłu zaś trunek z lniannego nasienia lub Oley lnianny zamiast napoju wlać, y prócz tego w podobnych przypadkach zaraz z początku na Womity zadać.

Da ferner dieser Wasserschierling gewöhnlich auf den sonst morästigen und feichten Weiden wächst, somit das Schaaf- und Hornvieh am ehesten dem schädlichen Genuß desselben ausgesetzt ist; so wird, um den für die Landkultur hieraus entspringenden äusserst traurigen Folgen sicher vorzukommen, auch noch das Austreiben der Schaafe und anderer Thiere bei dürrer und hitziger Jahrszeit untersagt, zugleich aber sämmtlichen Dominien und Ortsobrigkeiten zur Pflicht gemacht, nicht nur das Landvolk hierauf aufmerksam zu machen, und demselben die wi-

Że zas toż Ziele Swinia weż zwyczaynie na błotnistych y wilgotnych rosnie pastwiskach, a tym samym tak owce iak y inne rogate bydło skutkom szkodliwym z powodu użycia tegoż ziela nayprędzey wystawione iest, końcem przeto zapobieżenia nieszczęsliwym przypadkom że szkodą gospodarstwa wieyskiego wyniknąc mogącym; zakazuie się wypędzanie Owiec niemniey y innego bydła na paszę w Czasie zbyt suchego Powietrza y wielkich upałów; zaleca się oraz zapowinność wszystkim

dri-

übrigens aus dessen Nachlässigkeit unvermeidlich entstehenden üblen Folgen zu Gemüthe zu führen, sondern auch durchaus auf die genaue Befolgung gegenwärtiger Verordnung sorgsamst zu wachen. Krakau den 16. Jäner 1797.

Dominiom y zwierzchnosciom Mieyscowym, ażeby nietylko poddanych wieyskich o szkodliwych skutkach, któreby nieuchronnie przez zaniedbanie ninieyssych przestróg nastąpic musiały, ostrzegali y onych nauczali, ale oraż żeby iak nayscisleysze Staranie w uskutecznieniu ninieyszego rozporządzenia miec usiłowali. w Krakowie dnia 16. Stycznia 1797.

Johann Wenzel Freyherr von Margelik.
Sr. römisch-kais. königl. apostolischen Majestät bevollmächtigter Hofkommissarius.

Johann Edler v. Platzer.

